

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

1. Thông tin chung về học phần

- Tên học phần (Tiếng Việt): **Lịch sử nhà nước và pháp luật thế giới**
- Tên học phần (Tiếng Anh): **History of Government and Law**
- Mã học phần: 2310232
- Số tín chỉ: **2**
- Thuộc chương trình đào tạo của bậc đại học, cao đẳng ngành: Luật kinh tế.
- Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:
 - Nghe giảng lý thuyết : 30 tiết
 - Làm bài tập trên lớp : ... tiết
 - Thảo luận : 0 tiết
 - Thực hành, thực tập (ở phòng thực hành, phòng Lab,...): tiết
 - Hoạt động theo nhóm : ... tiết
 - Tự học : 60 giờ
- Khoa/ Bộ môn phụ trách học phần: Bộ môn luật

2. Các môn học trước: Lý luận nhà nước và pháp luật

3. Mục tiêu của học phần:

- **Kiến thức:** Môn học cung cấp cho sinh viên những kiến thức tổng quát về sự hình thành nhà nước và pháp luật; lịch sử nhà nước và pháp luật chiếm hữu nô lệ; lịch sử nhà nước và pháp luật phong kiến; lịch sử nhà nước và pháp luật tư sản và nhà nước và pháp luật XHCN. Qua đó, giúp sinh viên có cách nhìn tổng quát về nhà nước và pháp luật cũng như bản chất của mỗi kiểu nhà nước; rút ra được những ưu điểm, hạn chế trong cách thức tổ chức, vận hành của nhà nước, các giá trị của hệ thống pháp luật nói chung.
- **Kỹ năng:** Giúp sinh viên có kỹ năng tổng hợp những giá trị cốt lõi của Nhà nước và pháp luật qua mỗi thời kỳ, cũng như biết kế thừa những tư tưởng tiên bộ về nhà nước và pháp luật của một số nước trên thế giới để nghiên cứu, đối chiếu với nhà nước và pháp luật Việt Nam.
- **Thái độ:** giúp sinh viên hình thành quan điểm trong việc nhận thức cũng như các hoạt động thực tiễn về nhà nước và pháp luật.

4. Chuẩn đầu ra của học phần: Sau khi hoàn thành học phần, sinh viên có thể:

Chuẩn	Nội dung	Đáp ứng
-------	----------	---------

đầu ra		CDR CTĐT
Kiến thức	4.1.1. Sinh viên phải nắm được khái quát những điều kiện hình thành nhà nước ở mỗi hình thái kinh tế xã hội.	K1
	4.1.2. Sinh viên phải hiểu được cách thức tổ chức nhà nước tư sản và nhà nước xã hội chủ nghĩa	K2
	4.1.3. Phân tích được những ưu điểm và nhược điểm của nhà nước và pháp luật tư sản và nhà nước và pháp luật XHCN.	K3
Kỹ năng	4.2.1. Sinh viên có kỹ năng phân biệt được những mặt ưu điểm và hạn chế ở mỗi giai đoạn phát triển của lịch sử về nhà nước và pháp luật	S1
	4.2.2. Sinh viên có kỹ năng so sánh nhà nước và pháp luật trong giai đoạn hiện nay với các giai đoạn trước đó ở một số lĩnh vực về nhà nước và pháp luật như tổ chức bộ máy nhà nước.	- S3
Thái độ	4.3.1. Sinh viên có ý thức về việc xây dựng nhà nước và pháp luật vừa đảm bảo tính kế thừa nhưng cũng đảm bảo tính hiện đại trong mỗi giai đoạn phát triển của lịch sử.	A2
	4.3.2. Nâng cao được ý thức về nhà nước và pháp luật trong sinh viên.	A3

5. Tóm tắt nội dung học phần

Lịch sử Nhà nước và pháp luật thế giới nghiên cứu quá trình ra đời và phát triển của Nhà nước và pháp luật nói chung ở các thời kỳ chiếm hữu nô lệ, phong kiến, tư bản và XHCN, trong đó chủ yếu là tìm hiểu về cách thức tổ chức bộ máy nhà nước và các quan điểm về pháp luật ở một số chế định quan trọng ở mỗi giai đoạn phát triển.

6. Nội dung và lịch trình giảng dạy

Buổi	Nội dung	Hoạt động của GV	Hoạt động của SV	Giáo trình chính	TLTK	Ghi chú
	Chương 1: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT CHIẾM HỮU NÔ LỆ PHƯƠNG TÂY	4				
Buổi 1	1.1. Hy Lạp cổ đại 1.1.1. Hoàn cảnh ra đời 1.1.2. Lịch sử hình thành, phát triển và suy vong 1.1.3. Tổ chức nhà nước 1.1.4. Pháp luật	Giảng, So sánh sự khác nhau giữa các nhà nước	Nghe giảng	Giáo trình [1] tr đến 159		4.1.1 4.2.1
Buổi 2	1.2. La Mã cổ đại 1.2.1. Hoàn cảnh ra đời 1.2.2. Lịch sử hình thành, phát triển và suy vong 1.2.3. Tổ chức nhà nước 1.2.4. Pháp luật					
	Chương 2: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT PHƯƠNG ĐÔNG	6		Giáo trình [1]		

	CỔ ĐẠI			tr 67-119		
Buổi 3	<p>2.1. Nhà nước Ai Cập cổ đại</p> <p>2.1.1. Điều kiện, hoàn cảnh ra đời</p> <p>2.1.2. Lược sử hình thành, phát triển và suy vong</p> <p>2.1.3. Tổ chức nhà nước</p> <p>2.1.4. Pháp luật</p> <p>2.2. Nhà nước và pháp luật lưỡng hà cổ đại</p> <p>2.2.1. Điều kiện, hoàn cảnh ra đời</p> <p>2.2.2. Lược sử hình thành, phát triển và suy vong</p> <p>2.2.3. Tổ chức nhà nước</p> <p>2.2.4. Pháp luật</p>	Thuyết giảng và hướng dẫn SV đọc giáo trình, tài liệu tham khảo	SV nghe giảng			4.1.1 4.2.1
Buổi 4	<p>2.3. Nhà nước và pháp luật Ấn Độ cổ đại</p> <p>2.3.1. Điều kiện, hoàn cảnh ra đời</p> <p>2.3.2. Lược sử hình thành, phát triển và suy vong</p> <p>2.3.3. Tổ chức nhà nước</p> <p>2.3.4. Pháp luật</p>					
Buổi 5	<p>2.4. Nhà nước và pháp luật Trung Quốc cổ đại</p> <p>2.4.1. Điều kiện, hoàn cảnh ra đời</p> <p>2.4.2. Lược sử hình thành, phát triển và suy vong</p> <p>2.4.3. Tổ chức nhà nước</p> <p>2.4.4. Pháp luật</p>					
	Bài 3: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT PHONG KIẾN TÂY ÂU	4				
Buổi 6	<p>3.1. Khái quát nhà nước và pháp luật phong kiến Tây Âu</p> <p>3.1.1. Quá trình hình thành</p> <p>3.1.2. Tổ chức nhà nước</p> <p>3.1.3. Pháp luật</p> <p>3.2. Các giai đoạn phát triển và tổ chức nhà nước phong kiến Tây Âu</p> <p>3.3. Pháp luật phong kiến Tây Âu</p> <p>3.3.1. Nguồn luật</p> <p>3.3.2. Nhận xét, đánh giá</p>	Thuyết giảng và hướng dẫn SV đọc giáo trình, tài liệu tham khảo	SV nghe giảng	GT [1] tr 181-235		4.1.1 4.2.1
Buổi 7						
	Bài 4. NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT PHONG KIẾN PHƯƠNG ĐÔNG	4				

Buổi 8	4.1. Nhà nước và pháp luật phong kiến Nhật Bản 4.1.1. Điều kiện, hoàn cảnh ra đời 4.1.2. Tổ chức bộ máy Nhà 4.1.3. Pháp luật	Thuyết giảng và hướng dẫn SV đọc giáo trình, tài liệu tham khảo	SV nghe giảng	GT [1] tr 236-279		4.1.1 4.2.1
Buổi 9	4.2. Nhà nước và pháp luật phong kiến Trung Quốc 4.2.1. Điều kiện, hoàn cảnh ra đời 4.1.2. Tổ chức bộ máy Nhà 4.1.3. Pháp luật					
	Bài 5: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT TƯ SẢN	8				
Buổi 10 đến cuối 13	5.1. Những vấn đề cơ bản về nhà nước tư sản 5.2. Những căn đề cơ bản về pháp luật tư sản 5.3. Nhà nước quân chủ nghị viện Anh 5.4. Nhà nước cộng hòa tổng thống ở Hợp chủng quốc Hoa Kỳ 5.5. Nhà nước cộng hòa nghị viện ở Pháp 5.6. Nhà nước quân chủ nghị viện Nhật Bản 5.7. Pháp luật tư sản thời kỳ tự do cạnh tranh 5.8. Pháp luật tư sản trong thời kỳ hiện đại	Thuyết giảng và hướng dẫn SV đọc giáo trình, tài liệu tham khảo	SV nghe giảng, đọc giáo trình [2] về nhà nước và pháp luật tư sản	[1] tr340 [1] tr 351-372 [1] tr375-487	TLTK [2] tr 9-128 [2] tr 330-332 [2] tr 137-165 [2] tr 174-126	4.1.1 4.1.2 1.1.3 4.2.1 1.2.2 1.3.1
	Bài 6: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT XHCN	4			6	9
Buổi 14	6.1. Nhà nước và pháp luật Liên Xô 6.1.1. Thành lập chính quyền Xô Viết 6.1.2. Tổ chức bộ máy nhà nước 6.1.3. Pháp luật	Thuyết giảng và hướng dẫn SV đọc giáo trình, tài liệu tham khảo	SV nghe giảng	[1] tr 544-568		4.1.1 4.1.2 1.1.3 4.2.1
Buổi 15	6.2. Nhà nước và pháp luật các nước XHCN khác 6.2.1. Điều kiện ra đời hệ thống các nước XHCN 6.2.2. Các nhà nước XHCN Đông Âu 6.2.3. Các nhà nước XHCN Châu			[1] tr 573-606		1.2.2 1.3.1

Á	6.2.4. Pháp luật XHCN - Nguồn pháp luật XHCN - Các ngành luật trong hệ thống PL XHCN					
Cộng		30				

7. Nhiệm vụ của sinh viên

- Tham gia trên lớp ít nhất 70%
- Đọc trước giáo trình và tham khảo tài liệu [2]
- Tham gia kiểm tra giữa kỳ
- Tham gia thi kết thúc học phần
- Chủ động tự học theo những vấn đề mà giảng viên gợi ý

8. Đánh giá kết quả học tập của sinh viên

8.1. Cách đánh giá

Phân loại	Thời lượng	Tỷ trọng (%)	Quy định	Mục tiêu
Đánh giá chuyên cần		20%	Điểm danh hoặc kiểm tra kiến thức hoặc kết hợp cả hai hình thức (Gv tự tổ chức)	4.2.2 4.3.1
Kiểm tra giữa kỳ	30-45 phút	20%	Bài thi kiểm tra tự luận (Gv tự tổ chức)	4.1.2, 4.1.3 4.2.1, 4.2.2
Kiểm tra cuối kỳ	45 đến 60 phút	60%	Bài thi kiểm tra tự luận	4.1.2, 4.1.3 4.2.1, 4.2.2 4.3.1, 4.3.2

8.2. Cách tính điểm

- Điểm giữa kỳ và thi kết thúc học phần theo thang điểm 10, làm tròn đến 0,5
- Điểm học phần là điểm của 3 hình thức (chuyên cần, giữa kỳ, kết thúc môn) theo tỷ lệ nêu ở 8.1.

8. Tài liệu học tập

Giáo trình chính:	[1]. Trường Đại học Luật TP HCM (2014), <i>Giáo trình Lịch sử nhà nước và pháp luật thế giới</i> , Nxb. Hồng Đức (2014)
Tài liệu tham khảo thêm:	[2] Nhà nước và pháp luật tư sản – Thái Vĩnh Thắng, NXB Tư pháp năm 2010. [3] Khảo luận thứ hai về chính quyền, chính quyền dân sự, John Locke, NXB Trí thức, năm 2007.
Các loại tài liệu khác:	Tạp chí nhà nước và pháp luật

10. Hướng dẫn sinh viên tự học

Buổi	Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành	Nhiệm vụ sinh viên
	Chương 1: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT CHIẾM HỮU NÔ LỆ PHƯƠNG TÂY	10		
Buổi 1 Buổi 2	1.3. Hy Lạp cổ đại 1.4. La Mã cổ đại			Đọc Giáo trình [1] tr đến 159 và rút ra những giá trị cốt lõi của mỗi kiểu nhà nước
	Chương 2: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT PHƯƠNG ĐÔNG CỔ ĐẠI	10		
Buổi 3 Buổi 4 Buổi 5	2.1. Nhà nước Ai Cập cổ đại 2.2. Nhà nước và pháp luật lưỡng hà cổ đại 2.3. Nhà nước và pháp luật Ấn Độ cổ đại 2.4. Nhà nước và pháp luật Trung Quốc cổ đại			Đọc Giáo trình [1] tr 67- 119 và rút ra những giá trị cốt lõi của mỗi kiểu nhà nước, có so sánh với kiểu nhà nước và PL cổ đại
	Bài 3: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT PHONG KIẾN TÂY ÂU	10		
Buổi 6 Buổi 7	3.1. Khái quát nhà nước và pháp luật phong kiến Tây Âu 3.2. Các giai đoạn phát triển và tổ chức nhà nước phong kiến Tây Âu 3.3. Pháp luật phong kiến Tây Âu			Đọc GT [1] tr 181-235 và rút ra những giá trị cốt lõi của mỗi kiểu nhà nước, có so sánh với kiểu nhà nước và PL cổ đại, so sánh với kiểu nhà nước phương đông
	Bài 4. NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT PHONG KIẾN PHƯƠNG ĐÔNG	10		
Buổi 8 Buổi 9	4.1. Nhà nước và pháp luật phong kiến Nhật Bản 4.2. Nhà nước và pháp luật phong kiến Trung Quốc			Đọc GT [1] tr 236-279 và rút ra những giá trị cốt lõi của mỗi kiểu nhà nước, có so sánh với kiểu nhà nước và PL cổ đại, so sánh với kiểu nhà nước tây Âu
	Bài 5: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT TƯ SẢN	10		
Buổi 10 đến cuối 13	5.1. Những vấn đề cơ bản về nhà nước tư sản 5.2. Những vấn đề cơ bản về pháp luật tư sản 5.3. Nhà nước quân chủ nghị viện Anh 5.4. Nhà nước cộng hòa tổng			Đọc giáo trình [1] để rút giá những giá trị tiến bộ mà các nước tư bản hiện nay áp dụng. Đọc thêm tài liệu tham khảo [2] để hiểu rõ hơn những đặc điểm cốt lõi của mỗi nhà nước và pháp luật của Anh, Mỹ, Pháp, Nhật, và

	<p>thông ở Hợp chủng quốc Hoa Kỳ</p> <p>5.5. Nhà nước cộng hòa nghị viện ở Pháp</p> <p>5.6. Nhà nước quân chủ nghị viện Nhật Bản</p> <p>5.7. Pháp luật tư sản thời kỳ tự do cạnh tranh</p> <p>5.8. Pháp luật tư sản trong thời kỳ hiện đại</p>			<p>các nước tây Âu; có so sánh với mô hình NN&PL XHCN</p>
	Bài 6: NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT XHCN	10		
Buổi 14	6.1. Nhà nước và pháp luật Liên Xô			<p>Đọc giáo trình [1] và rút ra những điểm cốt lõi mà hiện nay nhà nước VN áp dụng, cũng như những mặt tồn tại; trả lời câu hỏi tại sao các nước phát triển ở châu Âu, Mỹ không dụng</p>
Buổi 15	6.2. Nhà nước và pháp luật các nước XHCN khác			
	Cộng	30		

Trưởng khoa (BM)
(Ký và ghi rõ họ tên)

Người biên soạn
(Ký và ghi rõ họ tên)

Ban giám hiệu